

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 8. De præcepto suscipiendi Baptismum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

2 iure in cap. 2. De baptismo, prouisum est, ut tunc sub conditione contrahatur his verbis. Si baptizatus es, ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Iam si ex loco & circumstantijs valde probabiliter quis præsumeretur non esse baptizatus: ut quia natus est inter Infideles, ubi nullus omnino est baptismi vsus, vtendum videretur forma absoluta.

Aduerte autem ex Soto in 4. distinct. 3. quæst. 2. nica. arr. nono §. Quartum argumentum: adhibendam esse moralem diligentiam ad tollendum dubium, antequam sub propolita conditionali forma baptismus detur. Ratio est, quia temere alioqui & contra sacramenti reuerentiam ageretur: itaut peruersa sit & damnabilis, vt idem habet, quorundam Parochorum contraria consuetudo: & multo magis ea, qua illum, quem constat iam domi baptizatum esse, iterum in Ecclesia baptizant sub conditione. In quo casu ipsi cæremontias tantum, & ritus baptismi debent supplere, atque ea quæ baptismi substantialia sunt omittunt. Quibus peccatis tanquam cooperatores, obnoxij sunt quoque parentes, qui vel suos infantes, nulla urgente sufficienti necessitate domi baptizari permittunt: vel licet baptizatos iterum baptizandos, sub conditione offerunt Parochis.

CAPVT VII.

De præcepto suscipiendi Baptismum.

SUMMARIUM.

- 55 Datum est à Christo præceptum de baptismi susceptione, obligans quidem omnes, sed alia ratione paruulos quam adultos.
- 56 Obligat ad suscipiendum baptismum statim ac digne & commode fieri potest.
- 57 Excusatio dilationis non datur in periculo mortis: extra illud esse potest iusta de causa: & de ea, qua est mortis naturalis.
- 58 De ea que est mortis violenta, inferenda sue baptizanti, siue baptizando.
- 59 Excusatio dilationis baptismi ob impedimentum illatum: & quod non detur Ecclesiasticum præceptum de susceptione baptismi.

Idem est omnes homines esse capaces susceptionis baptismi: iam docendum est num, & quomodo ad eam illi obligentur. De qua re præclare Suarez disput. 31. in tribus primis sectionibus. Et quamuis ea nostri instituti sit maxime propria, tamen, quia in nostro hoc orbe vix alij quam infantes baptizantur, contenti erimus ea, quæ ille plenius tractat paucis attingere.

Primum est: A Christo impostum esse hominibus præceptum suscipiendi aquæ baptismum. Hunc enim ipse instituit tanquam medium ad salutem necessarium, prout constat ex verbis ipsius: Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei, Ioan. 3. Vide ancelit. in cap. 2. Omnia vero media necessaria ad salutem, quatenus sunt in nostra potestate, & arbitrio, cadunt sub præceptum: cum æternæ salutis consecutio tribuatur præcepta obseruanti: dicente domino Matthæi 19. Si vis ad vitam ingredi serua mandata.

Secundum est: tale præceptum obligare omnes homines, licet & præceptum fidei: quia vt Christiana fides, sic illius profectio, que fit per baptismi susceptionem, necessaria est omnibus, ad ingressum in Ecclesiam, extra quam non est salus.

Tertium est: id ipsum præceptum non pertinere directe ad paruulos ante usum rationis, liberique arbitrij; quia pro eorum non sunt capaces præcepti: pertinere autem indirecte hoc nomine: quod cum illius materia sit ipsi communis cum adultis: ad eos quoque extendatur obligatio, eo modo quo potest: qui non est alius, quam is quo sunt libera voluntatis capaces: vnde quia non aliam voluntatem tunc habent, quam paternam, nec etiam aliam obligationem habent ad susceptionem baptismi, quam quod parentum, vt baptizentur, curare obligentur tanquam ij, qui filijs indigentibus debent ex lege charitatis, & pietatis subuenire: quæ ad animæ salutem spectant.

Valerij Par. III. Tom. 3.

Quartum est, quod in eueniunt. Suarez susceptrat, tale præceptum obligare hominem, vt quamprimum, mor. l. r. loquendo, digne & commode potest, baptismum recipiat, vel saltem multo tempore non differat. Ratio est, quia nullam datur vitæ tempus, in quo adultus non laboret magna necessitate ingrediendi Ecclesiam, in qua membrum Christi factum, particeps sit celestis influxus ipsius tanquam capitis: ac sacramentorum, fructusque sacrificij Misse: atque obedientiæ Prælati Ecclesiasticis debita capax redditus, possit vitam spiritalem agere, æternæ salutis meritariam. Quod cum necessarium sit homini in tota vita, consequens est tempus obligationis suscipiendi baptismum, illi pariter in tota vita adesse. Ad quod facit quod Christus, qui voluit suos fideles in hac vita congregare in vna visibili Republica, que est Ecclesia Catholica, communicantes in vna fide, sub vno capite, & in eorundem sacramentorum vsu, atque fructu: voluerit etiam ad illam patere ingressum per baptismum: quo tanquam ritu publico, & solemniter exteriori demonstraretur interior fides, qua efficiuntur eiusdem Ecclesie membra, cuius ipse caput est.

Cumque hæc ita sint, sicut ille qui vult ingredi religionem tenetur ad eam statim (mor. l. r. loquendo) ingrediendam, quia ex vi talis voti, totum vitæ suæ tempus habet consecratum illi statui: ita omnes homines per præceptum, de quo agimus, obligantur ad religionem Christianam suscipiendam statim: seu quamprimum digne, & commode fieri potest. Dico autem digne, quia adultus prius est in fide instruendus, & cæteris debitis dispositionibus, de quibus postea. præparandus quam baptizandus: quandoquidem iure naturali sancta sancte sunt obeunda. Vnde id ipsum præceptum obligans ad baptismum quamprimum suscipiendum, consequenter obligat ad non negligendas, nec nimium differendas ad id requisitas dispositiones. Dico etiam commode, id est, oblata opportunitate, & remotis incommodis: ad indicandum dari posse aliquas causas excusantes ab obseruatione talis præcepti. De quibus agit ipse Suarez in antememorata disput. 31. sect. 3. attingens hæc documenta.

Primum est: tales causas complures, ac varias esse posse. Nam secluso mortis periculo (in quo spiritualis necessitas baptismi est extrema, tanquam ea, cui subueniendi conuincitur: & ea non datur) ad differendum baptismum, non est necesse causam adesse grauissimam, sed sufficit grauem, & rationabilem, prout vir prudens iudicauerit. Non enim talis dilatio perinde rationem habet omissionis extra necessitatem extremam; ac in extrema necessitate. In hac enim adesse periculum probabile numquam implendi propositum præceptum; & extra eandem ipsam abest. In moralibus autem exponere se probabili periculo non faciendi quod præcipitur, perinde censetur peccatum, ac non facere illud: quandoquidem, vt Ecclesiastici tertio dicitur, qui amat periculum peribit in illo.

Secundum documentum est: mortis naturalis periculum, sufficientem causam esse ad excusandum obligatione præcepti de baptismum, quandoquidem nec sua nec alia mortis licet cooperari. Verumtamen loquendo moraliter, vix accidere potest, vt ob eiusmodi periculum, omittendus sit baptismus: quoniam ex vna parte, extrema necessitas spiritualis urget illius susceptionem: & ex altera parte, non est difficile prædictum periculum cauere: diligentia sollicitè adhibita ad vitandum omne corporis damnum: vt si baptismus asperione fiat, & in modica aquæ quantitate, ad baptismum sufficienti: atque fiat in ea parte corporis, in qua minus nocere possit: sique opus fuerit, aqua ipsa modico calore temperetur, & statim post asperionem detergatur. Quæ si obseruentur, vt facile fieri potest, vix moraliter loquendo fingi potest quo modo ex baptismum augeatur mortis periculum, aut vitæ desperatio.

Tertium documentum est: Si baptizandus sit infans, cui in ster mortis naturalis periculum: non esse præmittendum illius baptismum ob timorem violentæ mortis, hoc est, eo quod ab alio occidatur ea de causa. Ratio est: quia licet tunc mortis corporalis periculum augeatur ex baptismum; id tamen merito permittitur ad vitandum æternæ mortis periculum. Nec datur occasio mortis, sed ab alio per prauam

NAL
SIS
P. 11.

suam voluntatem accipitur ex alieno facto licito, à quo alter non tenebatur abstinere ad vitandam iniuriam inferendam baptizato, cui melius est, sic finire vitam mortalem, quam ab aeterna excidere.

Quartum documentum est: Si in eodem casu imminet baptizandi mortis periculum, non ideo ipsum excusari ab obligatione baptizandi, quando eam impleri, vel fidei defensio exigit; ut si in illius odium vis illa inferatur: vel honor Christianae religionis ipsi sum requirit: ut cum fidelis nequit metu mortis collationem ipsam baptismi ommittere sine magno scandalo, & nomina religionis, vel denique vrget obligatio praeccepti charitatis, qua proximo de aeterna salute periclitanti, teneor vitam meam temporalem postponere.

59.

Quintum documentum est: Quando non versatur quis in mortis articulo, & exterius inferitur vis ad impediendum ipsius baptismum, hinc sine peccato differri potest (nisi inde capiat fides, detrimentum, aut Christianae religioni creetur infamia) donec vel maior instet necessitas, vel melior se offerat baptismi opportunitas. Ratio est: quia illa non est omnisio absoluta, sed solum dilatio, cuius satis rationabilis tunc occurrit causa. Si quis queras: An praeter diuinum, sit etiam Ecclesiasticum praecceptum de susceptione baptismi. Respondeo negatiue, quia Ecclesia non habet iurisdictionem in illos, qui non sunt in eam per baptismum ingressi. Ergo non potest illos praeccepto adstringere. Patet consequentia quia istud est actus iurisdictionis, Antecedens confirmatur per illud, quod (congruenter dicto Apostoli in priori ad Corinth. cap. 5. Quid mihi deus qui foris sunt iudicare) Concil. Trid. habet sess. 14. cap. 2. his verbis. Constat certe baptismi ministrum iudicem esse non oportere, cum Ecclesia in neminem iudicium exerceat, qui non prius in ipsam per baptismi ianuam fuerit ingressus. Concedendum tamen est Ecclesiam posse praeter Christianos suae iurisdictioni subiectos adstringere, ad recentem natos filios offerendos ad baptismum, & ministris baptismi super eo aliquid iniungere, perinde ac praescribit ritus baptizandi.

CAPITULUM IX.

De effectibus Sacramenti Baptismi.

SUMMARIUM.

- 60 Primus effectus baptismi conferre animae gratiam iustificantem, & uacans ea non conseratur, aut conseratur aequaliter omnibus.
- 61 Secundus effectus, remissio omnium peccatorum.
- 62 Tertius, remissio omnium poenae pro peccatis diuinitus constituta.
- 63 Poena communes naturae humanae in hac vita manent, auferende in futura.
- 64 Effectus baptismi ianuam regni caelestis aperiendi, & baptismum subiciendi Ecclesiasticae iurisdictioni, ac quida alij.

De his effectibus latius D. Thomas 3. par. quest. 69. ac interpretes ipsius: & aduersus haereticos Bellar. to. 2. in lib. De baptismo, cap. 12. & aliquot sequentibus. Sed quoniam eorum consideratio remotior est à ratione iudicandi de peccatis nobis proposita, contenti erimus paucis eisdem attingere.

60.

Primus est igitur, animae conferre gratiam iustificantem cum comitantibus eam (ex communi Theologorum sententia) virtutibus Theologicis, scilicet, spe, & charitate: ac septem quae commemorantur Isaia. i. Spiritus sancti donis: sapientiae, inquam, intellectus, consilij, fortitudinis, sententiae, pietatis, ac timoris Domini: atque secundum D. Thomae doctrinam par. 2. quest. 63. art. 3. virtutibus moralibus infusus. Patet hic effectus per illud D. Pauli ad Titum 3. Saluos nos fecit per lauacrum regenerationis, & renouationis Spiritus sancti, quem effudit in nos abunde, &c.] Et per definitionem Ecclesiae in Concil. Viennensi, quae refertur in Clemen. vnica. De summa Trinit. §. Verum. Locum autem habet tam in paruulis, quam in adultis, quia illi, sicut & hi sunt in baptismum membra Christi, ideoque ab ipso recipiunt influxum gratiae & uisum, tanquam à suo capite. Vnde in Concil. Trid. sess. 5. in decreto de peccato originali nu. quinto,

generaliter & sine distinctione definitur, Baptizatis gratiam conferri, per quam, & veterem hominem extant, & nouum induant. De quibus plenius Suarez disputat 2.6. sect. 2.

Si queras, an per baptismum omnibus ipsi suscipientibus deur aequalis gratia. Respondetur cum Francisco à Victoria De sacram. nu. 22. iuxta D. Thomam. 3. par. quest. 69. art. 8. dari quidem aequalem ex vi sacramenti, sed in adultis ratione dispositionis esse inaequalem. De qua re uideri potest Suarez disputat 28. sect. 3. Videri potest etiam Gregor. à Valen. disputat. 4. quest. 4. puncto 1. sub initium, pro refutatione Scoti, & Gabrielis: qui contra D. Thomam asserunt paruulis ob deuotionem offerentium, vel ministri aut ratione praedestinationis diuinæ, dari in baptismum inaequalem gratiam. In quibus scholastici instituti est, non huius nostri immorari.

Secundus baptismi effectus est, remissio omnium peccatorum hoc est originalis, & actualium omnium. Hinc D. Thom. in eadem quest. 69. art. 1. probat per illud Ezechielis 36. Effundam super uos aquam mundam, & mundabimini ab omnibus iniquitatibus uestris. Quem locum Patres de baptismum intellexisse, ostendit in comment. Suarez. Probatur quoque potest: quia ex D. Paulo ad Rom. 6. Per baptismum morimur peccato, & uiuimus Deo. Ad quod requiritur ut in nobis, suscepto baptismum, nullum uigear, maneat peccatum. Et ex cap. 5. ad Ephes. Christus mundat Ecclesiam suam in lauacro aquae: quod cum sine dubitatione faciat perfecte, nullam reliquit in baptizato uilius peccati maculam. Quae doctrina habetur etiam ex cap. A. paruulo, & ex cap. Regenerante, De consecr. dist. 4. & ex cap. Maiores, De baptismo, & ex definitione Concilij Floren. in instruct. Armenorum, & ex Concil. Triden. in cit. nu. 5. & in sess. 14. cap. 1. De sacram. penitentiae, ac demum ex Patribus, quos commemorat Greg. à Valen. in citato puncto 1. Idem ex Sacra scriptura plenius confirmatur, qui uolet uideri poterit apud Bellar. in cap. 13. antecit. atq. libri: & à autoritate Patrum quae rationibus apud Suarezium disputat. 26. sect. 1. dist. 2. & 3.

Tertius effectus est, poenae quae baptizatur liberatio ab omni poena propter peccatum, diuinitus constituta. De hoc D. Tho. in citata quest. 69. art. 2. cuius sententiam omnes doctores admittere notat à Victoria, De sacramentis nu. 20. & aperte confirmant uerba D. Augustini relata in cap. Per baptismum, De consecr. dist. 4. & apertius definitio Concilij Floren. in citata instructione Armenorum. Accedit quoque ratio, quam ibidem habet à Victoria: tum quod post baptismum penitentia non imponatur baptizato: nec ante eundem ab illo exigatur exterior peccatorum suorum confessio. De quo utroque D. Thom. in praeced. quest. 68. art. 5. & 6. at tam illa imponi, quam haec exigi alioqui deberet, sicut fit in sacramento penitentiae. Tum quia ex cap. 6. epistol. ad Rom. Quicumque baptizati sumus in Christo, in morte ipsius baptizati sumus: unde nobis per baptismum (quo effunditur membra illius corporis, cuius ipse caput est) tanquam ei commortui, satisfactio mortis ipsius nobis baptizatis comunicatur ad remediū, ac si ipsi passi, & mortui essemus, quemadmodum habet D. Thom. in prius cit. art. 2. Iam uero Christus sua morte satisfecit sufficientissime pro omnibus nostris, totiusque mundi peccatis, ex prima Ioan. Cap. 2. initio: ita ut dicere post baptismum poenas peccatorum superesse, pro quibus debeat baptizatus satisfacere, sit Christo mortem passio facere iniuriā, limitatione quadā meritorum ipsius quae sunt infinita.

Ceterum poenae huius uitae, quae non sunt tam poenae, quae baptizatur, quasi propriae, quam communes humanae naturae: ut morbi, mors, fomes concupiscentiae, fames, sitis & aliae, quae à Theologis dicuntur poenae, ac tollentur quidem in uita futura, sed manent in praesenti, prout à D. Thom. in eadem quest. 69. art. 3. notatum est. Et probatur quoad priorem partem, per illud Apoc. 21. Absterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum, & mors uita non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quae prima abierunt.] Quoad partem uero posterioiorem, satis notum est experientia, & rationi consentaneum esse ostenditur: primo ex eo quod homo per baptismum fiat Christi membrum, ideoque conueniens fuerit, ut quantumuis per baptismum recipiat gratiam in anima, poenae tamen esset, sicut Christus, quoad corpus, quo eidem compatitur,

REGI
PRA
EDR
E